

La immigració, un debat inajornable

- Limitar la inscripció al padró no acaba amb els 'sense papers' ni millora la convivència i la cohesió

JORDI SÀNCHEZ, professor de Ciència Política de la UB.

EL PERIÓDICO, 19.01.10

Que hi hagi un debat públic sobre la immigració no és una mala notícia, i encara menys si el que ens mou en aquest debat és la preocupació per la possible degradació del model de convivència. Però el que s'ha d'evitar de totes totes és aparentar solucions fàcils i ràpides a un problema tan complex com és el de la gestió de la immigració. Entre altres qüestions perquè, un cop situat el debat en aquest punt, la partida sempre la guanyaran aquells a qui no importa malmetre ni els principis democràtics ni molt menys el respecte als drets de les persones. Faríem bé d'evitar receptaris amb solucions socialment ben vistes, fàcils de manejar, però de conseqüències socials i polítiques imprevisibles.

Des d'aquesta òptica, l'única cosa de la qual es pot responsabilitzar el govern de Vic és que les seves propostes són inapropiades per als problemes que afirma que vol resoldre. La limitació de la inscripció al padró pot ser perfectament ajustada a la llei, com l'*informe* Roca assegura, però ni millorarà la convivència ni incrementarà la cohesió social ni permetrà als ajuntaments afinar més bé pel que fa a la política pública de la gestió de la immigració. Això ho sap qualsevol alcalde i regidor dels nostres municipis. Una altra qüestió molt diferent és si considerem que darrere de la proposta de Vic hi ha la voluntat d'expressar un malestar per les circumstàncies que avui condicionen les

polítiques de gestió de la immigració. En aquest sentit, hi ha tres factors rellevants per al debat públic.

El primer té a veure amb l'enorme desproporció entre les competències reconegudes i els recursos disponibles dels governs locals, per un costat, i la naturalesa i importància de les respostes polítiques que s'han de donar des de l'àmbit municipal per garantir la cohesió social i la convivència, per l'altre. No només és una qüestió de falta de recursos pressupostaris, també ho és de falta de competències per vertebrar les respostes adequades. Ni els governs locals ni els autonòmics –dit sigui de passada– tenen marge per fer polítiques d'immigració. Els municipis i les autonomies només han pogut desenvolupar polítiques socials, que és com tenir un equip de bombers –i a sobre amb limitacions d'aigua–, però sense capacitat per desenvolupar prevenció per evitar incendis.

El segon té a veure amb la lleugeresa i ineficàcia amb què el Govern central ha gestionat les polítiques migratòries. Per un costat, la incapacitat –previsible– de controlar els fluxos a les fronteres i, per l'altre, la voluntat política de dificultar la concessió de permisos de residència i feina als que volien venir i als que ja eren al país. S'ha confós l'oportunitat de tenir una població immigrant regularitzada plenament amb la por de provocar el que s'ha denominat *efecte crida*. S'ha ignorat que l'autèntic reclam per a l'arribada d'immigrants era un mercat de treball insaciable, i la prova és que ara que s'acaba la feina es pot apreciar que els nous immigrants deixen d'arribar. Els governs europeus van pressionar el Govern espanyol perquè no regularitzés tota la població immigrant que vivia i treballava a Espanya per evitar que pogués tenir una mobilitat plena a l'interior de la Unió Europea. Ningú va considerar, no obstant, els costos humans i socials de tenir tants milers de

treballadors en l'economia submergida i tantes persones als llimbs administratius i legals. Avui paguem aquestes conseqüències. El que és evident és que, amb o sense papers, els immigrants treballaven i ho feien perquè algú els donava feina. I el Govern espanyol –l'actual i els anteriors– que no donava permisos de residència tampoc era capaç d'eliminar l'ocupació en l'economia submergida. El resultat d'una legislació severa i una gestió ineficaç ha estat la generalització dels *sense papers*, una cosa que al perdre's les possibilitats d'ocupació ha generat una precarietat social extrema a moltes de les nostres localitats.

El tercer factor l'hem de relacionar amb la creixent competència entre els sectors populars per accedir a recursos socials escassos. En aquest escenari s'incrementa la percepció de l'opinió ciutadana que es dona un tracte favorable als immigrants en detriment dels autòctons. Poc importa que sigui veritat o no. La percepció social mana, i el temor que això passi factura electoral als partits democràtics està molt present, i més en localitats on ja hi ha agitadors de discursos populistes com la Plataforma per Catalunya.

Tots aquests són factors que poden explicar-nos més bé el perquè de la proposta de Vic. Però no la justifiquen. Si el govern de Vic vol evidenciar les incoherències del Govern espanyol i l'actual legislació en aquesta qüestió, no hauria de carregar contra els més febles. Negar el registre al padró no acabarà amb els *sense papers*, com a màxim els farà estadísticament invisibles. No n'hi ha prou que la mesura no sigui contrària a la llei, ni molt menys que sigui electoralment rendible. Ha de ser útil per millorar les condicions de vida al municipi. I això queda lluny de la mesura proposada.